

BIBEL

EN TIDNING FRÅN SVENSKA BIBELSÄLLSKAPET • NR 1/2024

Kuba

VILL FYLLA BIBELKORGAR

Många barn på Kuba ber om en barnbibel. Flera av dem kommer från svåra förhållanden. / sid 6

Stor nöd men stor längtan efter Gud i Kuba. / sid 7

Bibeläventyret lär barnen om tolerans. / sid 12

”Det har varit både roligt och lärorikt för mig som student på teologprogrammet att få ta del av den hittills inskickade responsen på NT 2026.”
Gustaf Möller / sid 10

Apropå ...

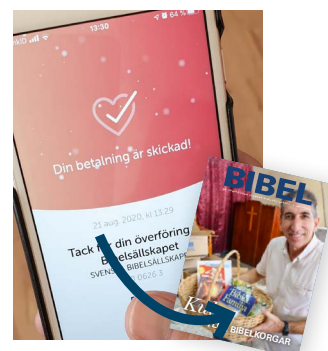
Varför inplastning?

Som en del av Svenska Bibelsällskapets miljöarbete tog tidningsredaktionen 2023 ett beslut om att gå från inplastning av tidningen till en 4-sidig papperskappa med plats för adress och inbetalningskort med OCR på baksidan. På grund av olika omständigheter måste vi nu tyvärr gå tillbaka till inplastning. Detta är inget vi har önskat, och vi har försökt hitta andra alternativ utan att finna en funktionell lösning.

För att ändå minska klimatavtrycket vill vi uppmuntra dig som får tidningen i brevlådan att lämna plasten till återvinning så att det kan bli ny plast av den i stället för att den ska förbrännas. Vi beklagar detta och hoppas på förståelse.

5

ÖVERSÄTTNINGSPROJEKT PÅGÅR
FÖR NÄRVARANDE INOM
SVENSKA BIBELSÄLLSKAPET.

Bevingade ord
ur Bibeln

”Som en ulv
i fårakläder”

**Swish – så
kommer
tidningen!**

Även du som ger en bibelgåva via Swish får tidningen BIBEL som en givarbonus.

Alla medlemmar och aktiva givare får tidningen för information och fördjupning.

Betydelse: Att något ser vänskapligt ut men är raka motsatsen.

Ursprung: Uttrycket är från Jesu undervisning om att falska lärjungarna: ”Akta er för de falska profeterna, som kommer till er förklädda till får men i sitt inre är rovlystna vargar.” Matt 7:15.

Korgens hemlighet – dela med och ta del

En korg.

DET ÄR NÅGOT speciellt med en korg. Min mor hade ofta en när hon gick och handlade. Hemma stod en annan korg med en stickning. I mitt eget hem finns ett antal korgar. Många av dem har vi med oss från våra år i södra Afrika.

I BIBELN MÖTER vi också korgar. Jag tänker särskilt på två. Dels den korg som blev räddningen för Mose undan Faraos barnamord. Dels de tolv korgar som fylldes med överblivet bröd, när Jesus såg till att tusentals människor fick mat. En korg kan stå för räddning och för delande.

FÖR MÅNGA ÅR sedan mötte jag en pastor från Kongo som liknade den världsvida kyrkans mission vid en korg, där vi delar med oss av det vi har, så att även andra ska få del av våra resurser. Samtidigt får vi också del av det som andra lagt i korgen. En fin bild!

NÄR VÄRLDENS ALLA bibelsällskap var samlade till stort möte i Nederländerna i höstas enades vi om ett uttalande där bland annat följande sägs: ”Bibeln utmanar själviska, förtryckande och destruktiva synsätt och system. Dessutom kallar Gud mänskligheten att vända sig bort från dessa och att sträva efter rättvisa, fred och vänlighet på livets alla områden – relationella, ekonomiska och miljömässiga.”

DU OCH JAG får vara med i detta arbete. Vi får dela med oss av våra resurser. I årets första utgåva av tidningen BIBEL berättar vi om korgar som Bibelsällskapet på Kuba arbetar med. De bär ut bibelkorgar till familjer så att alla generationer ska få tillgång till Bibelns berättelser. Tack för ditt stöd!

Anders Göranson
Generalsekreterare

**”I Bibeln möter
vi också
korgar ...
En korg kan stå
för räddning
och för
delande.”**

Anders Göranson

BIBEL
SÄLLSKAPET

Svenska Bibelsällskapet arbetar för att Bibeln ska översättas, spridas och användas.

Vi är en del av världens största bibelrörelse United Bible Societies, UBS. Via UBS arbetar vi tillsammans med cirka 150 andra bibelsällskap för att göra världens mest lästa bok ännu mer känd och tillgänglig.

Tidningen BIBEL ges ut av Svenska Bibelsällskapet

Org nr 802000-3292

Ansvarig utgivare:
Anders Göranson
anders.goranson@bibeln.se

Redaktör/layoutare:
Sofie Hargemark
sofie.hargemark@bibeln.se

Omslagsbild:
Det kubanska bibelsällskapets ledare, Alain Montano.
Foto: Bibelsällskapet i Kuba.

Tryckeri:
Ljungbergs tryckeri, Klippan, 2024

ISSN 2000-7752

Adress:
Bangårdsgatan 4 A, Uppsala

Telefon:
018-18 63 30

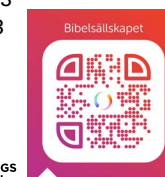
Mejl:
info@bibeln.se

Webbplatser:
www.bibelsallskapet.se
www.bibelbutik.se
www.bibeln.se

Ge en gåva
Välkommen att ge en gåva till Bibelsällskapets arbete!

Swish 900 6263
Pg 90 06 26-3
Bg 900-6263

90 SVENSK
KORTKONTROLL

Luz Marina sprider ljus

Luz Marinas ögon lyser. Hon har tagit emot ett paket med biblar från det kubanska bibelsällskapet. Paketet innehåller biblar och barnböcker som passar många olika familjer. Hon vet precis vem hon ska ge dem till när Hans Johan Sagrusten frågar henne. Därför ler hon och säger: "Jag går redan i dag!"

TEXT & BILD: HANS JOHAN SAGRUSTEN, L RING

LUZ MARINA Pita Oliva i Artemisa ansvarar för arbetet som kvinnorna i hennes församling utför. Nu deltar hon i inspirationsmötet för bibelkorgsprojektet i hennes region. Pastorer och ledare får ta ta emot bibel-

paket och ge till familjer som de vill följa upp.

– **JAG VET PRECIS** vem som ska få det första bibelpaketet. Det finns en familj i närheten, säger Luz Marina.

Luz Marina Pita Oliva i Artemisa har äntligen fått en laddning biblar att dela ut. Hon är nöjd med urvalet och har redan planer på vilka hon ska ge dem vidare till.

Hon har redan predikat för familjen sedan en tid tillbaka. De har en nioårig flicka som går till kyrkan.

– Flickan är mycket intresserad av tron, så föräldrarna har redan frågat mig om jag skulle kunna ge dem en bibel eftersom de inte har någon.

– **MÅNGA BARN** kommer till vår kyrka. Flera av dem kommer från svåra förhållanden. Vi brukar berätta bibelberättelser för dem. Den här barnbibeln som vi fått ta emot i dag är utmärkt eftersom den är gjord speciellt för barn. Jag har själv ett barnbarn som älskar den, så jag vet att den kommer att bli mycket uppskattad.

MEN NÄR SKA Luz Marina ta med bibelpaketet till familjen?

– Jag går redan i dag! "Si, si", säger hon ivrigt på spanska.

– Jag är så tacksam för hjälpen vi har fått. "Muchas gracias", tack så mycket!

SOM MED ALLT annat på Kuba är det svårt att få tag i tillräckligt med korgar. Därför tar de flesta med sig bokpaketen i en påse eller papplåda. Men korgarna är inte det viktigaste; det viktiga är innehållet: biblar till de vuxna, barnbiblar till de små och ungdomsutgåvor till tonåringarna. Och om hushållet har far- eller morföräldrar får de en storstilsbibel.

Men även om flera i Artemisa får biblar i dag så är behovet ännu större.

– Det finns väldigt många barn i vår församling som ber om en barnbibel. Bibeln är så viktig och har så många viktiga berättelser. Barnen i vår församling tycker mycket om berättelsen om Rut.

– När jag själv var barn tyckte jag om berättelsen om Josef och hans bröder. Trots alla svårigheter Josef gick igenom i sitt liv var han trogen Gud. Jag har också mött många svårigheter i livet, men jag prisar Gud – jag har ändå ett gott liv.

PROJEKTET SOM med sitt fulla namn heter "Kófinos: Korgar med välsignelser, biblar åt den kubanska familjen" är mycket effektivt. Det bekräftas av Alain Montano på bibelsällskapet samma kväll. Det väller in bilder och meddelanden på hans mobiltelefon. Bilderna kommer från deltagare i dagens inspirationsmöte och visar familjer som just har tagit emot bibelpaket.

– Sällan har vi varit involverade i ett projekt där biblarna delas ut så snabbt och effektivt till mottagare som verkligen vill ha biblar. Det här kan göra stor skillnad för många lokala samhällen.

– De givare som ger pengar till bibelkorgarna kan vara säkra på att de kommer att användas väl. Ofta kommer biblarna att läsas samma dag som de lämnar lagret, säger Alain.

En typisk bibelkorg kan innehålla en vanlig bibel till vuxna, en familjebibel, en ungdomsbibel, en storstilsbibel och en barnbok med bibelberättelser. Snittpriset för en kubansk bibel är 55 kronor.

Det finns minst 80 olika samfund i Kuba, varav mer än 40 hör till olika delar av pingströrelsen. Katolska kyrkan har flest medlemmar, men när det gäller aktivt deltagande i kyrkan hör en majoritet förmodligen till någon av de protestantiska kyrkorna. Minst en av fem kubaner går till kyrkan varje vecka.

Hans Johan Sagrusten på det norska bibelsällskapet kommenterar den väckelse som just nu äger rum i Kuba så här: "Det är en nådens tid i Kuba. Vad vi upplever här är något speciellt. Jag har aldrig varit med om en sådan längtan efter Gud och Guds ord som här. Kyrkorna fylls av folk som vill tro på Jesus. I detta läge har Kubas bibelsällskap en stor uppgift i att stödja kyrkorna med biblar åt alla de nykristna."

En nådens tid för Kuba

TEXT OCH BILD: HANS JOHAN SAGRUSTEN

FÖRR I TIDEN pratade folk ofta om en "nådens tid". Detta uttryck var ett försök att beskriva känslan av att Gud är nära – att avståndet mellan himlen och jorden kändes kortare än vanligt och att Gud kallade människor att följa honom. Det är den känslan jag får när jag besöker Kuba nu. Det känns som att det finns en väldigt speciell öppenhet för Gud här. Kubas folk söker Gud som aldrig förr.

SAMTIDIGT har det blivit allt svårare för de flesta människor de senaste åren. Corona-

pandemin var en katastrof för Kuba. Turisterna kom inte, och många förlorade den inkomst som turistindustrin stod för. Inflation hotar att göra livet omöjligt att leva.

– **ETT HALVT** kilo bönor kostar nu en femtedel av en månadsinkomst, suckar Alain Montano på Kubas bibelsällskap.

– Och man får betala en halv månadslön för en äggkartong.

I detta läge tappar många människor hoppet. De försöker hitta andra vägar ut och blir illegala migranter till USA eller andra länder. Många familjers män lämnar landet i jakt på jobb. Men det kan ta lång tid innan de tjänar tillräckligt för att kunna skicka pengar hem.

Under tiden måste kvinnorna försöka överleva med barnen. Av ren desperation tvingas en del till prostitution

"Man får betala en halv månadslön för en äggkartong."

Alain Montano
Kuba

och annat utsatt arbete, och hela familjer går sönder.

– Det är kris för familjerna i Kuba, säger Alain Montano.

I DETTA LÄGE vänder sig många till kyrkorna. Folk kommer för att hitta hopp och tröst som kan hjälpa dem genom ett svårt liv. Aldrig har så många sökt sig till kyrkorna som nu.

– Bara kyrkorna erbjuder människorna hopp, säger Alain. Bibelsällskapet står tillsammans med kyrkorna. Alla som vill ha en bibel ska få en. Alain beskriver dagens situation:

– Aldrig har Kuba stått inför större svårigheter än nu, men aldrig har kyrkan haft större möjligheter än i dag.

Fyll Kubas
bibelkorgar!
Bg 900-6263
Swish 900 62 63
Märk din gåva "Kuba"

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

Tacksamheten för bibelkorgarna präglar lovsången i Gamla Havanna.

– Det här är en riktig välsignelse för mig, säger Damaris och lägger handen på hjärtat.

– Detta är verkligen livet, att känna Jesus som gav sitt liv för oss och att känna den kärlek han har för oss. Jag är så uppfylld av glädje bara av att hålla det här materialet i mina händer!

MEN VET DAMERNA vilka de ska ge biblarna till?

– Jag ska ge ett paket till en familj jag känner, till människor som jag vet behöver få lära känna Guds ord. Dessa böcker kommer att spela stor roll andligen för dem, säger Dailis.

Lilian berättar om en grupp missionärer som träffas i hennes hem:

– Vi känner ofta hur det smärtar oss att vi inte har biblar att ge till folk. Det finns så många som vi har kontakt med och predikar evangeliet för, men vi har inga biblar att ge dem. När vi hörde om det här projektet såg vi framför oss ansiktena på alla dem som vi har kontakt med. Nu när vi har biblar i våra händer kan vi arbeta mycket mer inriktat med dessa människor.

Vännerna instämmer i att familjepaketet med biblar kommer att bli till nytta i kyrkans tjänst:

– Vi kommer att behöva massor av biblar till vårt arbete. Många fler!

gått sex år sedan hon kom till tro på Jesus, men nu faller flera bitar på plats.

– Jag var sju, tio och tolv år gammal ... drömmen kom tillbaka flera gånger. Jag såg bara Bibeln, det var en uppenbarelse, men jag såg inte vem det var som visade den för mig. Men nu vet jag!

DAILIS ÄR i sällskap med sina vänner Lilian och Damaris. De tre hör till samma kyrka i Gamla Havanna. Hur känner de inför att få biblar att dela ut i sina distrikt?

– Det är som paradiset! säger Lilian.

– Vi vet att människorna i den här staden lider, och vi vill ge dem den här stora gåvan, fortsätter hon engagerat och får medhåll av Damaris och Dailis.

Lilian, Damaris och Dailis i Gamla Havanna deltar i det nya bibelkorgsprojektet. Dailis har i sina drömmar sedan barndomen sett en bibel. Nu får hon vara med och dela ut biblar i verkligheten, och det gör henne lycklig.

En barndomsdröm går i uppfyllelse

Som barn drömde hon om Bibeln. Dailis Cobas Matos berättar att en dröm hon hade i barndomen nu blir sann. Nu ger hon Guds ord till folket i Havanna genom bibelkorgsprojektet som bibelsällskapet leder.

TEXT & BILD: HJ SAGRUSTEN, L RING

– **HALLELUJA**, det här betyder så mycket – detta är livet! utbrister Dailis Cobas Matos.

Hon och femtio andra ledare i en kyrka i Gamla Havanna deltar i ett inspirationsmöte för bibelkorgsprojektet. I denna omgång delar kyrkorna i staden ut paket med biblar till familjer i stadskärnan – familjer

som skulle kunna bli början till en ny huskyrka i distriktet.

För Dailis är det en dröm hon haft sedan barndomen som går i uppfyllelse. I drömmen såg hon en bibel, men hon förstod inte varför hon hade en så märklig dröm. Nu anar hon vad drömmen betydde, för nu är hon med och sprider Guds ord i sitt distrikt i Gamla Havanna.

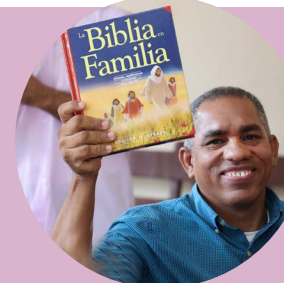

– **I DAG ÄR EN** stor välsignelse för mig. Nu förstår jag varför Gud visade mig Bibeln i drömmarna!

Dailis ögon lyser medan hon berättar.

– När jag var barn hade jag ingen kunskap om kristen tro. Så jag förstod inte vad mina drömmar betydde. Men nu när jag känner Kristus förstår jag att vad han visade mig var hans eget ord. Och jag vet att han visade mig Bibeln för att jag skulle göra just detta: jag skulle vara med och ge Guds ord till folket. Han har gett mig kraft att hjälpa till att sprida evangelium.

DAILIS VÄXTE INTE upp i en kristen familj, och det har bara

Ungdomspastor Eliecer Santos Sánchez i Havanna:
– Jag kommer att ge den här korgen till de unga i min församling. Jag kommer att sätta biblar i händerna på var och en av dem, dessa unga människor vilkas hjärtan har förlorat hoppet i världen. Gud behöver de här ungdomarna! De har energin, och de har kraften. Om de vinnns för Kristus och tillåts använda sina gåvor och talanger kan de göra fantastiska saker.

Engagemang som överväldigar

I samband med nyöversättningen av Nya testamentet, som lanseras 2026, har den som vill kunnat ge synpunkter på de texter som publicerats. Responsen har varit överväldigande, nästan 100 mejl, och Svenska bibelsällskapet är tacksam för alla svar som kommit in. Under hösten 2023 hade Bibelsällskapets översättningsenhet även förmånen att ha teologistuderande, Gustaf Möller, som praktikant. För att få en överblick över all respons fick han i uppdrag att sammanställa denna. Här berättar han om uppdraget och om ett axplock ur resultatet.

TEXT: GUSTAF MÖLLER, TEOLOGISTUDENT, UPPSALA UNIVERSITET

Gustaf Möller

– **TACK FÖR ALL** den respons som skickats in rörande de pilot- och provöversättningar som släppts inom ramen för arbetet med NT2026.

Då jag gått igenom mejlen har jag förstått att många lagt ner mycket tid på sitt arbete. Denna notis fungerar som ett sätt för er som skickat in synpunkter att säkert få veta att de mottagits och bearbetats.

På grund av den stora mängden mejl gavs åt mig uppdraget att gå igenom och sortera allt det som skickats in, ett arbete som nu är klart. Det dokument jag nu överlämnat till redaktionskommittén uppgår till runt 90 sidor. Sammanställningen är versorierad och har vissa inbyggda sökfunktioner för att göra den mer lättnavigerad.

NT2026 ÄR ÄNNU i ett stadium där översättningarna och redaktionskommittén flera

gångar kommer att återbesöka och gå igenom samtliga böcker och verser. Tanken är att det versorierade dokumentet innehållande era kommentarer smidigt kommer kunna att inkorporeras i detta arbete och rådfrågas då man bearbetar vissa verser eller ordspecifika översättningar.

Även de mer övergripande kommentarerna har så klart blivit representerade i dokumentet. I vissa fall bedömde jag att en versoriering hade skadat denna typ av kommentarers innehåll, och de har då i ursprungligt format, i form av bilagor, bifogats till övriga kommentarer.

FRÅN OCH MED överlämnandet av dokumentet, den 24 november 2023, kommer respons på prov- och pilotöversättningarna inte längre att behandlas på samma systematiska vis. Bibelsällskapet tar dock gärna fortsatt emot övergripande frågor, respons och kritik rörande översättningsarbetet som helhet. Detta görs till samma mejladress som tidigare: nt2026@bibeln.se.

AVSLUTNINGSVIS redovisar jag nedan några av de mer generellt applicerbara kommentarer och åsikter som, mer ofta än andra, har förekommit i responsen. Förhoppningsvis kan ni känna igen er:

- Det är otydligt vilka principer som gäller vid versal för Herre/Gud/Helig Ande.
- Stilnivån måste spegla grekiskans stilnivå och inte utgå från något annat.
- Vissa ordval är onödigt komplicerade och riskerar att försvåra läsningen.
- Texten borde ligga närmare grekiskan, även när grekiskan framstår som konsig.
- Texten borde ta inspiration från det vackrare men ibland friare språk som *Bibel 2000* använder.
- Texten får inte bli för beroende av fotnoter.
- Varför skiftar man mellan "Kristus" och "Messias"?
- Inled inte meningar med "för".

DET HAR VARIT både roligt och lärorikt för mig att som student på teologprogrammet få ta del av det hittills inskickad och jag vill även passa på att tacka personligen för allt värdefullt ni skickat in.

Ny fas i översättningsarbetet

ARBETET MED översättningen av NT 2026 har i januari 2024 gått in i en ny fas. Det handlar om att bearbeta de texter som primäröversättningarna har lämnat ifrån sig. Redaktionskommittén har nu till uppgift att göra en översyn av samtliga texter i Nya testamentet. Särskilt viktigt är det att så långt som möjligt åstadkomma en konsekvent användning av termer och uttryck som förekommer. Samtidigt handlar det om att göra rättvisa åt olika stildrag och genrer vid översättningen från grekiska till

svenska. Kort sagt: kommittén ska försöka spegla såväl enheten som mångfalden i NT.

Några betydelsefulla inslag i denna process är de olika typer av respons som särskilt utvalda experter och referensgrupper kan ge. I tillägg till detta är det värdefullt att ta del av den intresserade allmänhetens synpunkter, vare sig de kommer från enskilda personer eller från spontant organiserade bibelstudiegrupper.

Detta innebär att en kontinuerlig provpublicering av texter är nödvändig på detta

stadium. Planen är att publicera några kortare bibelböcker i sin helhet och utdrag i form av några kapitel från en del längre skrifter. Dessa publiceringar är exempel på det pågående arbetet och inte slutgiltigt fastslagna.

Från och med slutet av mars månad kommer texter att publiceras med viss regelbundenhet på hemsidan bibeln.se.

Vad vill du lämna efter dig?

Närmare 21 procent av alla personer mellan 30 och 65 år har skrivit ett testamente, men det är bara fyra procent av dessa som har testamenterat till välgörenhet. Genom att skriva ett testamente försäkrar du dig om att dina tillgångar fördelas på det sätt du önskar. Att inkludera en organisation som man har hjärta och förtroende för kan bli till välsignelse långt efter att du lämnat jordelivet.

EN TESTAMENTSGÅVA TILL bibelarbetet är en gåva till dem som kommer efter oss. Det är ett generöst och kärleksfullt sätt att föra Bibelns budskap vidare till nästa generation.

Donationer genom testamenten är avgörande för Svenska Bibelsällskapets arbete i Sverige och världen. Du behöver inte ange något speciellt ändamål som pengarna ska användas till, det räcker med att skriva Svenska Bibelsällskapet. Om du vill att gåvan ska gå till ett specifikt ändamål kan det vara lämpligt att rådgöra med någon av oss på Bibelsällskapet om vilka behov som finns.

Fakta om att skriva testamente

Vad är ett testamente?

Ett testamente är en handling där kvarlåtenskapen förordnas, det vill säga där den fördelas på det sätt du själv önskar. Den som skriver sitt testamente kallas testator. Den som får egendom till följd av testamente kallas testamentstagare. Du kan låta ditt testamente vara en levande handling där du kan göra ändringar och tillägg om du så önskar. Testamentet, inklusive tillägg, ska upprättas skriftligen och bevitnas av två ojäviga personer.

Måste jag skriva testamente?

Du behöver inte skriva något testamente om du inte vill. Saknas ett testamente när någon dör fördelas kvarlåtenskap enligt arvsordningen. Genom att skriva ett testamente ger du däremot uttryck för hur du vill ha det. Kort sagt: i ditt testamente är det din vilja som styr i den mån det är möjligt.

Hur fungerar arvsordningen?

Arvsordningen delar in släktingar i tre arvsklasser. När arvingar inte finns i en tidigare arvsklass, får de som hör till nästa klass del av arvet. Grundtanken med arvsordningen är att det i första hand är barnen (bröstarvingarna) som ska ärva föräldrarna.

Fler fakta om att skriva testamente finner du i tidningen Bibeln tillgänglig för framtida generationer. Beställ den via 018-18 63 30, via info@bibeln.se eller via talongen på sidan 13. Du kan även läsa mer på bibelsallskapet.se/testamente.

"Jag har inkluderat Bibelsällskapet i mitt testamente eftersom jag ser betydelsen av att de som kommer efter oss har Bibeln på sitt eget språk. Det behovet kommer att finnas kvar under lång tid framöver."

Michael Priestley

"Jag har valt att lämna en testamentsgåva till Bibelsällskapet eftersom det finns arbete som behöver stödjas, särskilt i Kina, Mellanöstern och norra Afrika, där kristen tro är förtryckt."

Barbara Warner

Viktig sidoeffekt i klassrummen: BIBELÄVENTYRET VERKAR FÖR FÖRSTÅELSE OCH ACCEPTANS

När konfliktnivån i Israel/Palestina stiger, ökar också spänningarna i Sverige. Det märker församlingarnas Bibeläventyrsinstruktörer ända in i klassrummen. Hur landar Bibeläventyret bland antisemitiska tendenser på Sveriges mellanstadieskolor?

TEXT: ANDREAS HULTSTEN, NATIONELL SAMORDNARE FÖR BIBELÄVENTYRET

DET HÄNDER ATT elever ger uttryck för antijudiska värderingar, och genom åren tycks det bli allt vanligare. Det värsta exemplet jag hört berättade min kollega Thomas Nilsson Lill. För drygt tio år sedan besökte han en klass på en mindre ort. Varje gång han nämnde det judiska folket ställde sig en elev upp och låtsades skjuta med en kulspruta. Thomas avbröt hela lektionen och läraren fick tala enskilt med eleven och föräldrarna. Det visade sig att eleven var påverkad av sin storebror som var nynazistisk ledare på orten. Läraren verkade få eleven att i alla fall delvis tänka om, för nästa dag deltog han på samma sätt som övriga elever i Bibeläventyret. Thomas kopplade då berättelsen om Ester till hur det judiska folket för mycket illa under andra världskriget. Det är viktigt att reagera när vi möter antisemitiska värderingar. Det är inte säkert att personen själv förstår vad den ger uttryck för.

EFTERSOM DET ÄR en bekymrande utveckling hoppas vi att Bibeläventyret kan bidra till en positiv förändring. Men det är lätt att trampa snett i dessa frågor. Det

har jag själv erfarenhet av. En gång sa jag ungefär: "Nu vände det judiska folket återigen ryggen åt Bibelns Gud." En elev

"Utan att vi tänker på det säger vi i kyrkans undervisning ibland nedsättande saker om det judiska folket."

Andreas Hultsten

uttryckte då med enfass sitt hat mot judar och tyckte det var typiskt för dem. Det var en tankeställare för mig. Författarna som skrev *Tanak*, Gamla testamentet, påpekar visserligen många misstag som deras eget folk gjorde. Vi behöver dock tänka oss för hur vi undervisar. Att titt som tätt vända ryggen åt Gud är inte typiskt just för det judiska folket, utan Bibeln berättar att det gäller hela mänskligheten. Så berättar vi nu i Bibeläventyret.

UTAN ATT VI tänker på det säger vi i kyrkans undervisning ibland nedsättande saker om det judiska folket. Vi tänker inte på

det själva, men det finns risk att vi ger näring åt antijudiska tankemönster. Det vill vi inte att Bibeläventyret ska vara en del av.

För några år sedan gjorde vi en uppgradering av Bibeläventyret. Då tänkte vi särskilt på hur vi kunde berätta och dramatisera Bibelns berättelser så att vi kunde bidra till att minska fördomar mot det judiska folket. Till exempel vill vi inte måla upp en motsättning mellan Jesus och det judiska folket, och läromedlet betonar därför att Jesus och lärjungarna var judar. Bibeläventyret lyfter också fram romarnas ansvar i att Jesus korsfästes.

I BIBELÄVENTYRET ser vi ofta hur elever som till en början är negativa till både judendom och kristendom tinar upp och ivrigt vinkar för att få vara med i ett drama och spela en judisk person. Det främmande är skrämmande, men även det omvända gäller: När vi lär oss om det främmande blir det mindre skrämmande.

Hallå där!

Arbetet med att översätta Nya testamentet är i full gång. I varje nummer av tidningen har vi haft en serie där vi fått veta mer om de tio som arbetar med den. Sist ut är Bim O'Reilly, primäröversättare, som berättar om sin syn på uppgiften.

Vad fick dig att anta uppdraget?

– Det kändes som ett viktigt uppdrag på flera sätt! Nya testamentet behöver översättas och tolkas för sin tid, inte minst i ljuset av att forskning givit nya insikter och tolkningsnycklar. Detta är viktigt för samfunden och för det akademiska studiet av texterna, men en nyöversättning ger även möjlighet till diskussion och fördjupat intresse hos en bredare krets. Att få bidra till att skapa ett engagemang för att läsa Bibeln känns meningsfullt.

Vad är din bakgrund, vad tror du att du kan tillföra arbetet?

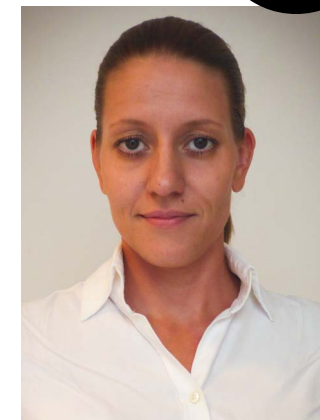
– Jag började studera teologi vid Ersta Sköndals högskola och fortsatte i Uppsala där jag disputerade med en avhandling om dopet och Jesu död i Markusevangeliet och Romarbrevet. Jag har även länge varit ideellt verksam inom Svenska

kyrkan. Jag tror att min förankring inom både exegetikämnet och kyrkan kombinerat med att jag i dag arbetar med andra frågor kompletterar översättargruppens sammansättning.

Vad ser du för utmaningar och glädjeämnen i arbetet?

– Glädjeämnet är att få bidra till att levandegöra den grekiska grundtexten med alla dess retoriska drag, bildspråk, stil, rytm och teologiska innehåll för en bred läsare- och lyssnarkrets. Det är också detta som är utmaningen, och man ställs ofta inför vägval. Samarbetet i översättargruppen är också en källa till glädje, då våra olika kompetenser som översättare kombinerat med stilisternas kunniga blick bidrar till diskussioner som är ovärderliga för arbetet.

NT 2026

Materialtips

PÅSKKORT

Vårt populära julkort i påskskrud. Innehåller berättelsen om kvinnorna vid graven, enligt Markus-evangeliet. 8 kr/st

BIBELLÄSNING OCH BÖN 2024

Läs Bibeln och be med oss under 2024. Beställ vår årliga bibelläsningsplan. 20 kr/st.

Vi har även gratis bibelmaterial för församlingar. Ring 018-18 63 30 eller mejla info@bibeln.se för tips.

Gemensam plattform ger större hållbarhet

I SAMVERKAN med en rad andra bibelsällskap publicerade Svenska bibelsällskapet i november bibelöversättningarna på en ny plattform, men med samma adress: bibeln.se. Den är fortfarande under uppbyggnad men kommer kontinuerligt fyllas på med fler översättningar och funktioner. För närvarande hittar du Bibeln 2000 och 1917 års kyrkobilbel där samt den nordsamiska bibeln, Biibbal 2019, och den finska bibeln, KR 92. Alltefter-som kommer texter ur det pågående översättningsarbetet, NT 2026, och Karl XII, som för närvarande korrekturläses, upp på plattformen.

Samarbetet mellan bibelsällskapen ger en långsiktigt hållbar lösning, som vi kommer att ha glädje av under lång tid. Läs mer på bibelsallskapet.se.

Vinnarna av tävlingarna i Bibeln 4/2023

Rätt svar på bibelkrysset i förra numret av tidningen var: **Ljusklara hägring**
Vinnare:
1. Ann-Mari Ahlenius, Gävle
2. Gösta Moberg, Borås
3. Annita Johansson, Linköping
Stort grattis till alla vinnare! Era böcker kommer på posten.

Jag önskar information eller material:

- ☐ Jag vill bli stödmedlem i Bibelsällskapet för
☐ 200:- per år, eller ☐ 1 500:-, livslångt medlemskap
☐ Jag önskar läsplänen *Bibelläsning & Bön 2024*
☐ Jag vill få tidningen BIBEL 4 ggr/år
☐ Jag vill bli fast givare varje månad via autogiro
☐ Jag beställer folder om Bibeläventyret, antal: ____
☐ Jag önskar beställningsblad för gåvogram Högtid/Minne
☐ Jag önskar information kring att skriva testamente
☐ Jag beställer gratishäftet *Räkna stjärnorna* med 15 kända bibeltexter
☐ Jag beställer *Hitta rätt i Bibeln*, en hittlista med verstips

Klipp ur och sänd talongen till:
Bibelsällskapet, Bangårdsgatan 4A, 753 20 Uppsala

Namn _____

Adress _____

Postnr. _____ Ort _____

Tel _____ Mobil _____

Mejl _____

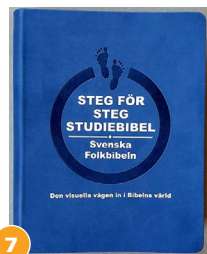
Här kan du beställa information och material från Bibelbutiken.se

1 2

Hemmatid för par och familj

Kortleken är ett redskap för att ge inspiration och uppmuntran till att komma i gång med eller fördjupa samtalet hemma. Varje ask innehåller 110 frågor.

Pris: 129 kr**Best nr: 2738 Par****Best nr: 2739 Familj**

7

Steg för steg studiebibel

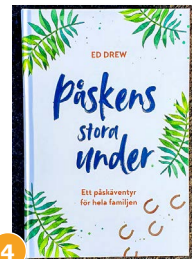
640 färgsidor med nyhetsgrafik som förklarar sammanhangen genom illustrationer, diagram, kartor och tabeller. Svenska Folkbibeln.

Pris: 689 kr, Best nr: 2812

3

Påskberättelsen för barn

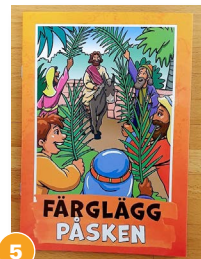
Följ med 2000 år tillbaka i historien och läs om vad påsken verkligen handlar om. Passar 4–7 år.

Pris: 89 kr**Best nr: 2859**

4

Påskens stora under

Fira påskens gränslösa under med dessa flexibla och lättanvända familjeandakter.

Pris: 149 kr**Best nr: 2823**

5

Färglägg påsken

Enkelt häfte i A5-format med åtta färgläggningsbilder. Bilderna berättar påskens händelser.

Pris: 29 kr**Best nr: 2933**

6

Kakform, kors

Låt barnen baka kakor till kyrkfikat! Eller bjud bönegruppen eller kollegorna på fika.

Pris: 49 kr**Best nr: 2173**

8

Påskberättelsen

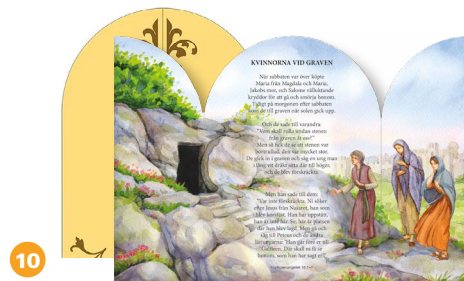
Följ med Jesus när han rider in i Jerusalem. Lättläst bibelberättelse för mindre barn.

Pris: 99 kr**Best nr: 2407**

9

Bibelfavoriter, Påsken

En enkel bok på rim om påsken. Innehåller tips på lekar och samtalsfrågor.

Pris: 59 kr**Best nr: 2536**

10

Kort med påskevangeliet

Påskkort med berättelsen om kvinnorna vid graven, enligt Markus.

Pris: 8 kr**Best nr: 2593**

11

Vita kuvert 3 kr/st, Best nr: 866**BIBEL**
BUTIKENSe hela vårt sortiment på www.bibelbutiken.se butik@bibeln.se 018-18 63 30**Ja tack, jag beställer följande:**

1 ____ Hemmatid för par	7 ____ Steg för steg studiebibel
2 ____ Hemmatid för familj	8 ____ Påskberättelsen
3 ____ Påskberättelsen för barn	9 ____ Bibelfavoriter, Påsken
4 ____ Påskens stora under	10 ____ st påskkort
5 ____ Färglägg påsken	11 ____ st vita kuvert
6 ____ Kakform, kors	

Jag vill bidra till bibelarbetet med en gåva

☐ 50 kronor ☐ Valfritt belopp _____Klipp ur och sänd talongen till:
Bibelsällskapet, Bangårdsgatan 4 A, 753 20 Uppsala

Namn _____

Adress _____

Postnr _____ Ort _____

Mobil _____

Mejl _____

Fraktkostnad och expeditonsavgift 69 kr tillkommer. Reservation för slutförsäljning. Talongen giltig till 2024-04-30.

Du kan även beställa på www.bibelbutiken.se eller ringa 018-18 63 30

Olika sätt att ge en gåva till Bibelsällskapets arbete.

PG
BGPG 90 06 26-3
BG 900-62 63**KOLLEKT**
Kontakta Lotta Ring
för info om ändamål.**AUTOGIRO**
Bästa formen för givande. Beställ talong
för avtal på 018-18 63 30
eller info@bibeln.se**TESTAMENTE**
Beställ magasin med
tips och råd.**SWISH**
900 62 63**ONLINE**
Skänk en gåva via
bibelbutiken.se**Krigsdrabbade betjänar utan avbrott**

Svenska Bibelsällskapets tankar och böner är alltjämt hos kollegor som kämpar på olika sätt runtom i världen. För närvarande går tankarna särskilt till de tre bibelsällskapen i Det heliga landet och bibelsällskapet i Ukraina. Trots sina tuffa situationer fortsätter de förse sina medmänniskor med förmödenheter, traumabearbetning och biblar.

I DET HELIGA LANDET orsakade höstens flyganfall i Palestina att byggnaden där bibelsällskapet hade ett kontor raserades. Palestinska bibelsällskapet, PBS, har i samordning med de lokala kyrkorna uppmanat till dagar av fasta och bön.

I Israel föll raketer i närheten av det israeliska bibelsällskapets kontor, men kontoren klarade sig och ingen personal kom till skada. Men två av de anställda från Palestinska bibelsällskapet förlorade sina hem helt, och några söner och döttrar till personal i Israels bibelsällskap kallades in till armén. Så även bibelsällskapets butikschef.

Trots omständigheterna bekräftar generalsekreterarna för de tre bibelsällskapen, det israeliska, det palestinska och det arabisk-israeliska, att de fortsätter att betjäna sina samhällen.

I UKRAINA firades jul för andra gången i fullskaligt krig. Under högtiden reste bibelsällskapets team och många volontärer till städer som ligger i frontlinjen. De besökte civila, sjukhus och militärer för att dela budskapet om att Kristus kom för att återlösa denna planet som är så full av mörker. De bad, sjöng ukrainska julsånger och delade ut biblar, mat och julklappar.

–Å det Ukrainska bibelsällskapet vägnar: tack så mycket för era böner och stöd. Det är svårt för oss alla, för hela landet. Men det hade varit oerhört mycket svårare utan att veta att vår Gud är nära! säger vice generalsekreterare Anatolij Raychynets.

Det här är Svenska Bibelsällskapet: Svenska Bibelsällskapets uppdrag är att göra Bibeln översatt, känd, spridd och använd i Sverige och internationellt.

Visionen är att ständigt öppna nya möjligheter till möten mellan människor och Bibeln. Att översätta och sprida Bibeln och hjälpa människor i olika livssituationer och sammanhang att ta del av Bibelns texter ingår därför i målsättningen för arbetet.

Vi är en ekumenisk ideell förening som leds av en styrelse och ett huvudmannaråd. Huvudmannarådet består av representanter för kyrkor och samfund i

Sverige, Svenska Akademien, Vitterhetsakademien och Ekumeniska rådet i Finland.

Svenska Bibelsällskapet är en del av en världsvid gemenskap av cirka 150 självständiga, nationella bibelsällskap förenade i United Bible Societies (UBS). Via UBS stödjer vi med hjälp av våra givare en rad internationella projekt som kretsar kring bibelöversättning, bibelspridning, mission och humanitära insatser. Vi drivs med hjälp av gåvor och har 90-konto.

90
KONTO
SVENSK
INSAMLINGS
KONTROLL**BIBEL**
SÄLLSKAPET**Kalender****22 februari**

Sammanträde med Sveriges Kristna Råd, Alvik. Ekumeniskt. Anders Göranson medverkar.

7 mars 15:00–16:00

Webbinarium om Bibeläventyret för intresserade.

Information och anmälning till vårens webinarium.

11–13 mars

Instruktörskurs för Bibeläventyret, Nya testamentet. Södra Vätterbygdens folkhögskola, Jönköping. För info se bibelaventyret.se.

15–16 mars

Akademisk konferens kring NT 1526, Uppsala. Anders Göranson medverkar.

17 mars

Bibelbesök. Kjula Baptistförsamling, Eskilstuna. EFK. Anders Göranson medverkar.

19 april 10:00–11:00

Webbinarium om Bibeläventyret för intresserade.

8 maj

Konfirmandträff. Torslanda-Björlanda församling, Göteborg. Svenska kyrkan. Anders Göranson medverkar.

13 maj

Medverkan vid emerititräff, Göteborg. Svenska kyrkan. Anders Göranson medverkar.

14 maj 13:00–14:00

Webbinarium om Bibeläventyret för intresserade.

Till nytta i 100 år och framåt

Etiopien är ju en löparnation. "Inte så konstigt", tänkte jag, när jag hade förmånen att arbeta som EFS utsända inom den Etiopiska evangelisk-lutherska kyrkan Mekane Yesus, först 1987–1991 i Nakamte och sedan i Addis Abeba 2005–2010. Båda dessa städer ligger över 2 000 meters höjd över havet, så barnen har höghöjdst träning varje dag som de springer till skolan.

TEXT: KERSTI KARLSSON

I december 2023 firade församlingen i Nakamte 100 år, och det gjordes med besked. Hela staden var på fötter och involverad. Den kyrka som byggdes på 30-talet, då bland annat min farbror

Uno Karlsson (Kågebo) var där, har blivit alldeles för liten. Därför byggdes en helt ny kyrka i flera etage alldeles bredvid, med plats för 5 000 människor. På nyårs-afton invigdes den med pompa och ståt. 44 nya präster vigdes till tjänst och missionärer till Kenya avskildes. Cirka 700 barn kallades fram på podiet och hela församlingen bad för dem. Hela gudstjänsten räckte från 8.00 till 13.30, då lunch serverades till alla 10 000!

Från EFS överlämnades en vepa som prydde den nya kyrkan, med texten *Se Guds lamm*. Veckorna före denna högtid genomfördes

olika slags program, och på söndagen *The Onesimus Nesib Great Run Day*. Då sprangs ett lopp för att minnas Onesimus Nesib, som levde sista halvan av sitt liv i Nakamte och som finns begravnen på Nakamte kyrkogård.

Vem var då denne Onesimus? Slaven som blev bibelöversättare, som hamnade hos de svenska missionärerna i Massaua på Röda havets kust och som blev den förste att döpas där. Målet för EFS mission denna tid var det folk "bortom bergen" i västra Etiopien

som då kallades *gallafolket*, numera *oromo*. Onesimus sändes till Johannelunds missionsinstitut för att han skulle få utbildning i den kristna tron och sändas till sitt folk med det glada budskapet. Hans stora uppgift blev att, tillsammans med Aster Ganno, också frigiven slav, översätta Bibeln till sitt folk. Han fick år 1904 komma tillbaka till dem, med Bibeln på oromospråket. Han var själv med vid bibelsällskapets tryckning av 2 000 helbiblar och 5 000 Nya testamenten i S:t Chrishona i Schweiz år 1899.

Ett av dessa Nya Testamenten har jag i min ägo! På första bladet står det "Uno Karlsson juli 1932". Det var det året som han och faster Sally kom till Nakamte. De hade avskilts som missionärer vid EFS 75-årsjubileum i Blasieholmskyrkan den 21 juni 1931, samma dag som Onesimus dog i Nakamte.

En tanke som jag ibland hade, när jag jobbade som rådgivare i Mekane Yesuskyrkans kvinnoarbete, var att så många i ledande position faktiskt kom just från Nakamte. Att faster Sally och kvinnliga missionärer nog fungerade som förebilder i och med att de själva hade en yrkesidentitet. De uppmuntrade familjerna att låta döttrarna gå i skola. "Att utbilda en man är att utbilda en individ – att utbilda en kvinna är att utbilda en nation."

Onesimus namn betyder "till nytta". Han blev sannerligen sitt folk till nytta i och med att han gav dem ett skriftspråk och Guds ord. Och numera finns det också en väg upp mot kyrkan i Nakamte som heter "Onesimus-vägen".

Kersti Karlsson, med Nya testamentet på oromo från 1899.